

یهک نیوه پۆک و دوو لیكدانهوه؛ گریبهسته نوئیهکانی نهوت و گاز له عیراق و چاره نووسی گریبهستهکانی ههریمی کوردستان

07-12-2023

نووسه رهکان

مهحموود بابان

کورتیه: برپاره شوباتی 2024 وهزارهتی نهوتی عیراق به فهرمی براوهکانی گهری پینچ پلهس و شهشهمی گریبهسته نهوتی و گازیهکان بو 30 کیلگه رابگهیهنیت، ههرچهنده تاوهکو ئیستا کۆمپانیا گهورهکان و بهتایبهتیش ئهمریکی و بهریتانییهکان نهک ههر خواستی بهشدارییان نهبووه، بهلکوو دهکشینهوه و کشاونهتهوه، بهلام کۆمپانیا چینی و رووسییهکان دهیانهوئیت کارهکانیان فراوانتر بکهن و فهرهه نسویهکانیش ریککهوتنئیکی میژووویان کردوووه، خهلیجیهکانیش، بهتایبهتیش ئارامکۆی سعودی داوای گۆرینی شیوازی گریبهستهکان دهکهن.

بېراره [شویاتی 2024 وهزارهتی نهوتی عیراق](#) به فەرمی براوه‌کانی گەری پینچ پلەس و شەشەمی گریبەستە نهوتی و گازییەکان بۆ 30 کیلگە رابگەیه‌نیت، هەرچەندە تاوه‌کو ئیستا کۆمپانیا گەوره‌کان و بەتایبەتیش ئەمریکی و بەریتانییەکان نەک هەر خواستی بەشدارییان نەبوو، بە‌لکوو دەکشی‌نەوه و کشاونەتەوه، بە‌لام کۆمپانیا چینی و رووسیەکان دەیانەوێت کارەکانیان فراوانتر بکەن و فەرەنسییەکانیش ریکەوتنێکی میژووویان کردوو، خەلیجیەکانیش، بەتایبەتیش ئارامکۆی سعودی داوای گۆرینی شیوازی گریبەستەکان دەکەن.

لەپاستیدا، گەری پینچ پلەس بەواتای ئەو کیلگە نهوتی و گازییانە دیت کە نەتوانراوه لەو گەپەدا و لە 2018دا سەرنجی کۆمپانیاکان بۆ وه‌به‌رهینانی سەرمايه‌که‌یان له پیشەسازی نهوتی و گازی عیراق رابکیشیت، بە‌لام ئەمجاره چی گۆراوه و نیوه‌رۆکی شیوازی "گریبەستی گەران، پەرەپێدان و بەرهه‌مهینان"ی EDPC یان به بێ گەران DPC چیه کهوا چاوه‌پوانده‌کریت وه‌به‌رهینەر بۆ 30 کیلگە گازی و نهوتی له عیراق بهینیت؟

خستنه‌گەری "گریبەستی پەرەپێدان و بەرهه‌مهینان"ی DPC تۆتال ئینجی له کیلگە ره‌تاوی بۆ به‌رهه‌مهینانی 60 هه‌زار به‌رمیل نهوت له‌روژنێکدا وایکردوو کهوا ئەم دوو جۆره نوێیهی گریبەستی عیراق سەرنجی وه‌به‌رهینەران رابکیشیت، بەتایبەتیش داوی که‌مکردنه‌وهی " که‌مترین پابه‌ندبوونی کار و که‌مترین خەرجی کار له‌لایەن کۆمپانیای وه‌به‌رهینەر". هەر‌وه‌ها، که‌مکردنه‌وهی شاهانه royalty له گریبەستەکانی EDPCدا که پینچتر 25%ی بۆ دانراوه، بە‌لام لەم گەپەدا چاوه‌پێ ده‌کریت به‌پێژەیه‌کی به‌رچاو که‌مبکریته‌وه. ئەمە سەرەپای گۆرینی شیوازی گریبەستەکان له‌بارە هابو‌به‌شی به‌رهه‌مه‌وه، که به‌رهه‌مهینانی بازرگانی زیادکردوو به‌شیوهی ریزه‌ی سەدی بێت بۆ ئاستی به‌رهه‌مهینانی نهوت، له‌جیاتی بری 10 هه‌زار به‌رمیل که له شیوازی گریبەستەکانی پيشووتر دانرابوو. له‌کۆتاییدا کۆمپانیاکان داوی ده‌رکردنی خەرجیەکانی وه‌به‌رهینان و به‌کارخستن و شاهانه‌یی، ده‌توانن به‌پێژە ریزه‌ی سەدی پاداشتی جیاواز قازانجی فرۆشتنی نهوت یاخود گاز وه‌ریگرن.

ئەم دێرانه‌ی سەر‌وه‌ ده‌مانباته‌وه سەر ناوینشان‌که و شیوازی گریبەستەکانی حکومه‌تی هەریمی کوردستان له‌گەل کۆمپانیا نیوده‌وله‌تییەکانی نهوت و گاز، بە‌لام ئەگەر جیاوازی له‌ریژەکان هەبێت ئەوا په‌یوه‌سته به‌مه‌ترسی وه‌به‌رهینان، هەبوونی داتا و زانیاریەکان، هەبوونی بری هەلکە‌ندراو و توانای سیاسی و ئابووری عیراق وه‌ک ده‌وله‌ت نه‌وه‌کو شتیکی دیکه‌ی جیاوازه‌وه‌ی هەریمی کوردستان له‌ سەر‌ه‌تای دوو ده‌په‌ی رابردوودا کردوو‌به‌تی.

30 کیلگە نهوتی و گازی له گریبەستە نوێیەکان له عیراق

عیراق نزیکه‌ی 15 سالی کاری به‌ کۆمپانیا نیوخۆییەکان و گریبەستی خزمه‌تگوزاری کرد، بە‌لام نەتوانرا نەک پەرە به‌ به‌رهه‌مهینانی نهوت بدریت و گازی هاو‌هل به‌فیرو نه‌روات، به‌لکوو ئیستا زۆریه‌ی بیره‌کان پئویستیان به‌کاری پەرەپێدان هه‌یه که به Enhance Oil Recovery ناسراوه. داوی نزیکه‌ی 18 سالی، هه‌وله‌کانی به‌شداري کۆمپانیا گه‌وره‌کانی نهوت بۆ وه‌به‌رهینان له‌م که‌رتەدا له گەری پینچەمی گریبەستەکان به‌شیوه‌یه‌ک له شیوه‌کان جیه‌جی‌کرا، وه‌ک گریبەستەکانی کریسنت پیترولیوم و تۆتال، به‌لام ئەمەش نەبێتوانی وه‌به‌رهینان بۆ ئەو کیلگانه بهینیت که نوین و کۆمپانیاکانی وه‌زاره‌تی نهوتی عیراق کاری تیدا ناکەن. هەریوه‌ش شیوازی گریبەستەکان هه‌مواریک کراوه تاوه‌کو بتوانیت سەرنجی وه‌به‌رهینان رابکیشیت و شیوه‌ی گریبەستی هاو‌به‌شیکردنی به‌رهه‌مهینانی PSC بێت.

ئیستا، مۆدیولی گریبەستە نهوتی و گازییەکانی سالی 2018ی به‌ته‌واوی هه‌موارکردوو‌ه‌ته‌وه و ده‌په‌وێت کۆمپانیا نیوده‌وله‌تییەکانی بواری نهوت و گاز رابکیشیت بۆ وه‌به‌رهینان له 11 کیلگە گازی و 3 کیلگە نهوتی له گەری شەشەمدا و 11 کیلگە نهوتی و 5 کیلگە نهوت و گاز له گەری پینچ پلەس دا.

هه‌موارکردنه‌وه‌کانی به‌ند و بڕگه‌کانی هه‌ردوو شیوازه نوێیه‌که‌ی به‌رهه‌مهینانی نهوت "گریبەستی گەران، پەرەپێدان و به‌رهه‌مهینان" EDPC یان "گریبەستی پەرەپێدان و به‌رهه‌مهینان" DPC ، به‌جۆریکه که له شیوازی دووه‌مدا ئەو کیلگانه‌ی گەران بۆ کراوه و داتا‌کانی 2D Seismic ی ئاماده‌کراوه، بگره‌ بیری تاقیکردنه‌وه‌شی لیدراوه. بۆ نموونه له‌و 30 بلۆک و کیلگه نهوتی و گازه نوێیه‌ی که ئاماده‌کراوه بدریت به وه‌به‌رهینەران، ته‌نیا 7 دانەیان پئویستی به‌ گەران، له‌کاتی‌کدا ئەو کاتانه‌ی که هەریمی کوردستان له‌سالی‌کانی 2004-2012 گریبەستەکانی نهوت و گازی واژۆ ده‌کرد نەک 2D Seismic و بیری تاقیکراوه نەبوو بگره‌ به‌ زانیاری ناوچه‌کان و ئەگه‌ری هه‌بوونی نهوت گریبەستەکان واژۆ ده‌کرا، هەریوه‌ش ئیستا داها‌ته‌که‌ی به‌ریژه‌ی 48% بۆ حکومه‌تی هەریمی کوردستان و 52% بۆ خەرجی وه‌به‌رهینان و به‌کارخستن و قازانجە‌کانیان له‌و سەرمايه‌ی به‌گه‌ریان خستوو.

ئیستا ئەوه‌ی له‌ که‌رتی نهوت و گاز ده‌بینریت ئەوه‌یه که کابینه‌که‌ی سوودانی ئاسانکاری بۆ واژۆکردنی گریبەستەکان کردوووه

لهوباره یوه قونځی دوو کابینه‌کې پېښ خوی تپه‌پاندووه. به‌تایه‌تیش گریبه‌سته‌کانی بواری وزه که له‌رووی واژوکرده‌وه زور براوته پېښه‌وه، چ له واژوکرده گریبه‌ستی توتال، کریسنت پیترولیوم بیت یاخود په‌سه‌ندکردنی جیه‌پېښتنی کومپانیای نیکسون موبیل و فراوانیوونی کاری کومپانیا چینی و روسیه‌کان بیت، به‌لام ته‌گه‌ر وینه گه‌وره‌که له‌به‌رچاو بگرین، گریبه‌سته‌کې توتال دوی دوو سال له واژوکرده و کوبوونه‌وه و هاتووچو، تازه یه ک پروژهی به‌فهرمی که‌وتووته بواری جیه‌جیکرده‌وه.

ه‌روه‌ها، ته‌گه‌ر پروانینه داتاګانی خشته‌ی یه‌کم، ئەوا به‌روونی ده‌رده‌که‌ویت که‌وا ته‌و کیلگه گازیانه‌ی ناماده‌کراون بو گه‌ری شه‌شمه ده‌کونه پاریزګاګانی نیوه‌پاست و باکووری عیراق، که ه‌ندیکیان به‌پیی ماده‌ی 140 ی دستوور و حکومتی ه‌ریمی کوردستان ناوچه‌ی کیسه له‌سهرن، به‌لام به‌غدا به‌ناوچه‌ی ده‌ولته‌ی عیراقی ده‌زانیته نه‌وه‌کو کیسه له‌سهر وهک له‌ماوه‌کانی پېښوودا به‌روونی وه‌زیری نه‌وت **ګوتی** " ته‌و گریبه‌ستانه‌ی واژوکرده‌و زوربه‌یان له‌و ناوچانه‌ن، که ناګوکی له‌سهر نیبه‌.

روویکی دیکه‌ی ته‌م گریبه‌ستانه په‌یوه‌سته به‌کاته‌وه بو واژوکرده و جیه‌جیکردنیان، چونکه پېښ ریکه‌وتنی ه‌ولیر و به‌غدا بیت له‌سهر پرسى وزه و یه‌کلاکرده‌وه‌ی یاسای نه‌وت و گازی عیراق ته‌وا به‌دنیاییه‌وه کاریگه‌ری له‌سهر گف‌توګوګان ده‌بیت، به‌پېچه‌وانه‌شه‌وه ه‌ر راسته.

خشته‌ی 1: گریبه‌سته گازی و نه‌وتیه‌کانی گه‌ری پینچ پله‌س و شه‌شم به‌پیی پاریزګاګان و جوړه‌کانیان.

ژ	نوی کیلگه‌کان	ګه‌ری گریبه‌سته‌کان	پاریزګا	رومعه‌کھی (کیلومتر دووچا)	کیلگه‌کھی	ه‌مکولینی بېر وانا‌ی به‌ردمست
1	زوبانیه	ګه‌ری پینچم	خاله وولاست	360	نوت	بلوکی ګران و یه‌ک بېر لجره‌وه
2	شیمانی	ګه‌ری پینچم	واست و میسان	1428	نوت	بلوکی ګران
3	شو	ګه‌ری پینچم	بهره	1398	نوت	بلوکی ګران و یه‌ک بېر لجره‌وه
4	جهمل سه‌لام	ګه‌ری پینچم	بهره	235	نوت	بلوکی ګران و یه‌ک بېر لجره‌وه
5	منداوی عه‌وی	ګه‌ری پینچم	لغرو نهریا	400	نوت	بلوکی ګران
6	دیمنا	ګه‌ری پینچم	میسان	451	نوت و ګاز	یه‌ک بېر لجره‌وه
7	قنات سلج	ګه‌ری پینچم	میسان - یو پاریزګاګانی دیکه	310	نوت	یه‌ک بېر لجره‌وه
8	ساسان	ګه‌ری پینچم	نهموا	197	نوت و ګاز	دوو بېر لجره‌وه
9	نان	ګه‌ری پینچم	نهموا	162	نوت و ګاز	دوو بېر لجره‌وه
10	پوځانه	ګه‌ری پینچم	سه‌لامه‌دین	412	نوت و ګاز	حوت بېر لجره‌وه
11	کومعه‌ی فوکی نیو‌پاست	ګه‌ری پینچم	تعجب و کبره‌لا	1073	نوت و ګاز	شمنی بېر لجره‌وه
12	رؤمغلی به‌غدا - باکو	ګه‌ری پینچم	به‌غدا - سه‌لامه‌دین	231	نوت	دوازده بېر لجره‌وه
13	وه‌ریبه	ګه‌ری پینچم	واست	-	نوت	دوو بېر لجره‌وه
14	له‌بو خرمه	ګه‌ری پینچم	موسنا	294	نوت	یه‌ک بېر لجره‌وه
15	بلوکی 11	ګه‌ری پینچم	تعجب و موسنا	8000	نوت	بلوکی ګران و یه‌ک بېر لجره‌وه
16	بلوکی 7	ګه‌ری پینچم	دیوالیه، باقیون، تعجب، واست و موسنا	6000	نوت	بلوکی ګران
17	نیل حاجیر	ګه‌ری شه‌شم	نهموا	7300	ګاز	دوو بېر لجره‌وه
18	خپسی	ګه‌ری شه‌شم	نهموا و له‌غز	7300	ګاز	یه‌ک بېر لجره‌وه
19	عنا	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	7100	ګاز	-
20	له‌غز	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	8500	ګاز	-
21	نان	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	8521	ګاز	-
22	ژوځانات	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	6665	ګاز	-
23	باکووی روتیا	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	6500	ګاز	-
24	بانجوی روتیا	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	7907	ګاز	-
25	توتال	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	9001	ګاز	-
26	ولید	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز	8300	ګاز	-
27	فوزمین	ګه‌ری شه‌شم	له‌غز و تعجب	8500	ګاز	-
28	له‌دین	ګه‌ری شه‌شم	موسنا	4400	نوت	2D Seismic
29	شیمان	ګه‌ری شه‌شم	موسنا	2100	نوت	2D Seismic
30	سومری روتیا‌ل	ګه‌ری شه‌شم	موسنا	1700	نوت	2D Seismic

سهرچاوه: گوډاری میس، ژماره 40، 6ی ئوکتوبه‌ری 2023 و گریبه‌سته پېښنازکراوه‌کانی خوولی پینچم، پینچ پله‌س و گه‌ری شه‌شم.

چاره‌نوسی گریبه‌سته نه‌وتیه‌کانی ه‌ریمی کوردستان له‌نیوان داواکاری به‌غدا و کومپانیان

روژی 5ی ته‌م مانگه **کومپانیانکی پېښه‌سازي نه‌وتی کوردستان** ته‌پیکور له دریزه‌ی به‌یاننامه بلاوکراوه‌کانیان دووباره ناماژه‌یان به "پاراستنی مافی گریبه‌سته‌کانیان" کرد، که به‌رده‌وام ته‌م داواکاری به‌ ره‌سمی و نارپه‌سمی دووباره ده‌کهنه‌وه، ته‌م پېښه‌اته له‌کاتیکدایه به‌مدواییه و دوی سهردانی سوودانی بو ه‌ولیر، شانذیکی وه‌زارته‌ی نه‌وتی عیراق سهردانی ه‌ولیر کرد و دوو روژ به‌رده‌وامی به دانوستاندنه‌کان دا و **وه‌زیری نه‌وتی عیراق** وهک ه‌میشه‌ گوتی "نزیکن له ریکه‌وتن و ئیمه جه‌خت له ه‌نارده‌کرده‌وه‌ی نه‌وتی ه‌ریمی کوردستان له بنده‌ری جه‌بانه‌وه ده‌کینه‌وه، به‌لام ه‌ندیک شت پیوستی به گورانکاری به‌تایه‌تیش گریبه‌سته‌کان و له ماوه‌به‌دا ته‌ویش چاره‌سهر ده‌کریت".

له‌راستیدا ته‌وه ه‌ه‌شت مانگ و 10 روژ زیاتره کیسه‌کان چاره‌سهرنه‌بوون، بگره ه‌مموو کومپانیان ده‌ستیانکردوه به فروشتنی نه‌وت له‌نیوځودا، که نرخه‌کی نیوه‌ی ته‌و نرخه‌ی نه‌وته که له بازاره‌کانی جیهان دا مامه‌له‌ی پیوه‌ده‌کریت، ته‌مش زبانی به کومپانیان، بودجه‌ی گشتی ده‌ولته‌ی عیراق و ده‌ولت و کومپانیانکی تورکیا، به‌تایه‌تیش و له ه‌ممووی زیاتر حکومت و خه‌لکی ه‌ریمی کوردستان گه‌یاندوه.

لهرووی دهستورییهوه، له [دهستوری عێراق دوو مادده](#) تایبهتکراوه به پرسى نهوت و گاز، که ئەوانیش ماددهی 111 و ماددهی 112ن، که هیچ باس له چۆنیهتی بهرپهوهبردن و دارپشتهوهی سیاسهتی نهوت و سامانی سرووشتی ولاتیان تێدا نهکراوه، بهلکو نهوه بۆ دهکردنی یاسای نهوت و گاز جیهیلراوه کهدوای دوو دهیه هیشتا روون نییه کهی دهکردکریت. بهئهگهري زۆر ئه و کاته دهکردهکریت کهوا بالادهستی لایهنیک و ئامانجهکانی له یاساکهدا بهتهواوی بهدی دیت.

نیستا، هه موو چاوهکان لهسهه بریاری حکومهتی عێراق و وهزارهتی نهوته بۆ چۆنیهتی هه موارکردنهوهی ریککهوتنامه نهوتیهکانی نیوان کۆمپانیایان و حکومهتی ههریمی کوردستان، لهکاتیکیدا بهپیی [ریککهوتنی نیسانی 2023](#) نیوان هه ولیر و بهغدا، دهباویه ئه م پرسه بکهوینته دوای هه ناردهکردنهوهی نهوت نهوهکو پیش هه ناردهکردنهوهی نهوت. ههریمی کوردستان گریبهسته نهوتی و گازییهکانی لهبهه رویشنای [یاسای نهوت و گازی](#) 6ی ئاب 2007 په رلهمانی کوردستان واژۆکردوه، که دادگای فیدرالی له 6ی شوبات به نادهستوری دانا، ئیستا ئه گه ر ئه و ریککهوتننامه هه موار بکریتهوه ئه وا بهشیوهیهک له شیوهکان دهکوهینه بهردهم دوو راستی سهیر:

یهکه میان، ئایا ریککهوتنهکان یاساییه و هه موار دهکریتهوه یاخود نایاساییه و دووباره ریککهوتنی نوێ دهکریت؟ ئه گه ر یاساین و هه موار دهکریتهوه، برپارهکهی دادگای فیدرالی که به نادهستوری و نایاسایی داینابوو چی لیدیت؟

دووه میان، ئایا واژۆکردنی ریککهوتن و کارکردنی وهزارهتی نهوتی عێراقی له گه ل کۆمپانیای کریسنت پیتروئلیوم بۆ وه به رهئیان له سن کیلگه ی نهوتی و گازی له پارێزگای دیاله و به سه ره و کهوتنه بواری جیه جیکردنی [له 15ی نوڤه مبه ری 2023وه](#) چ واتایهک ده دات؟ چونکه ئه م کۆمپانیایه له ههریمی کوردستان کار دهکات و گریبهستی هه یه، که پیش برپارهکانی دادگای فیدرالی و دادگای ناو بریوانی پاریس [ئاگادار دهکرانهوه کار](#) له گه ل حکومهتی ههریمی کوردستان نهکن. یاخود ریککهوتنی گازی و نهوتی جیاوازه؟ چونکه کریسنت پیتروئلیوم له بهه ره مان رویشنای یاسای نهوت و گازی ههریمی کوردستان و شیوازی گریبهستی هاوبه شیکردن له به ره مه هئیان PSC هاتووه ته ههریمی کوردستان و به رده وامه له فراوانکردنی کارهکانی و به رزکردنهوهی به ره مه هئیان گازی و ته نانهت ره وانه کردنی بۆ ناوچهکانی ژیر ده سه لاتی به غدا.

کو تایی

واژۆکردن و بلآوکردنهوهی ریککهوتنه نوپیهکانی گه ری پینچ پلهس و گه ری شه شه م ئه گه رسه رنجی کۆمپانیا نهوتی و گازییهکانی جیهان بۆ وه به رهئیان له عیراق رانه کیشیت ئه وا ده بیت چ گۆرانه کارییه کی دیکه بکریت بۆ هاتنی کۆمپانیا جیهانییهکانی ئه م بواره بۆ وه به رهئیان له عیراق.

روژانه زیانهکانی راگرتنی هه نارده کردنهوهی نهوتی ههریمی کوردستان بۆ ئه و نو مانگه ی رابردوو ده گاته نزیکه ی 9 ملیار دۆلار بۆ هه موو لایه نهکان، به لام چه ند پرسیا ریک دینه ئاراهه ئه ویش ئه وه یه بۆچی حکومهتی عیراق ئاماده نییه نیوه ی ئه و 80 دۆلاره وه ربگریت که ته نانهت ئه گه ره هه نارده کردنهوهی نهوت به شیوازی پینشووتر بیت و بۆخویشی سه ره په رشتی فروشتنی بکات دهستی ده که ویت، له کاتیکیدا ئیستا هه شت مانگ و 10 روژ زیاتره راگیراوه و دیناریکی ده ستنه که ووتوه له م پرۆسه یه وه که به پیی بودجه ی 2023ی عیراق، ده بوو روژانه 28 ملیون دۆلار دا هاتی بۆ حکومهتی عیراق هه بوایه.

پرسیاری دووه میان په یوه سه ته به کۆمپانیا نهوتیهکان، بۆچی رازین به نرخ 33-39 دۆلار به رمیلیک نهوت به فروشن به لام ئاماده نین به نرخ نزیک له برینت به فروشن که له م روژانه دا 80 دۆلاره، ئایا قازانجیان له 40 دۆلاره که و فروشتن به ناوخو دایه وه کو له 80 دۆلاره که بۆ به ندهری جیهان یاخود راستیه که چییه ؟

پرسیاری سنییه میان په یوه سه ته به تورکیاوه، بۆچی سه ره تا تورکیا به بیانوی نوژه نکردنه وه و چاککردنه وهی زیانی زه ویله رزه که ی باکووری کوردستان و تورکیا ریکه ی به هه نارده کردنه وه نه ده دا، ئیستا ده لیت به فه رمی حکومهتی عیراقیان ئاگادار کردووه ته وه و ده بیت روژانه زیانی هه نارده کردنه وهی نهوت به بۆرییه که بدات، ئایا به مدوا ییه عیراق له پاره که خو ش بووه، که ده بوایه تورکیا له قه ره بوو بیدات وه که له برپاره که ی دادگای پاریس هاتووه؟ یاخود یارییه که به شیوه یه که هه ر جاره و لایه نیک و کیشیه یه ک بیته ئاراهه بۆ به رده وامی راگرتنی هه نارده کردنه وهی نهوتی ههریمی کوردستان.

له کو تاییدا، نیوه پوکی گریبه سه تهکانی عیراق گۆراوه بۆیه کریسنت پیتروئلیوم و تۆتال ئینرجی وه به رهئیان ده که ن، ده توانین بلین گۆرانه کارییه که هاوشیوهی گریبه سه تهکانی ههریمی کوردستان لیکراوه، به لام به ناوی جیاواز و ریزه ی که متر له به رزه وه ندی کۆمپانیا وه به رهئیه رهکان، ئه ویش په یوه سه ته به و راستیانه ی که له سه ره وه باسکراوه ئه گینا گریبه سه تهکانی ئه م دوو گه ره نوپیه له ناوه روک دا گریبه سه تی هاوبه شیکردنی به ره مه هئیان PSC و هاوشیوهی ئه وانیه ی ههریمی کوردستان، به لام له ناو نیشان جیاوازی، پیشتر ده گوترا

بانیک و دوو ههوا، بهلام ئه مهی ئیستا دوو بان و بهک ههوایه.